

ZÁPIS: IGLO Regional Policy na téma Partnerství pro čistý vodík

Datum:	21.2.2022
Místo konání:	MS TEAMS
Zapsal/a:	David Chvála, junior konzultant pro výzkum

1

Dne 21. února 2022 se sešla pracovní skupina IGLO Regional Policy. Tématem setkání byla Implementace Partnerství pro čistý vodík, současný stav tohoto partnerství, možné synergie v rámci dalších programů, například Nástroj pro propojení Evropy (CEF) a vodíková údolí v regionálním pojetí. Na téma hovořily Mirela Atanasiu (Vedoucí oddělení provozu a komunikace, Clean Hydrogen Partnership) a Zoé Buyle-Bodin (Kancelář regionu Normandie v Bruselu).

Mirela Atanasiu začala prezentaci ohlednutím za současným stavem implementace Partnerství pro čistý vodík, založeného 30. listopadu 2021. Rozpočet partnerství je 1 miliarda eur z Horizontu Evropa (do roku 2027 a počítající s implementací do roku 2031). Zdůrazněna byla také potřeba získat nezávislé názory z širší vědecké komunity, za tímto účelem se budou konat v roce 2022 různé události, a to během H2 fóra v Berlíně a H2 týdne (TBA).

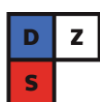
Podporované výzkumné a inovační aktivity (RIA) v rámci partnerství jsou rozděleny do tří pilířů. První pilíř se soustředí na financování v rámci celého vodíkového řetězce, druhý pilíř je zaměřen na distribuci a skladování, ve třetím pilíři najdeme technologie pro transport, využití vodíku v infrastruktuře, budovách a průmyslu.

Partnerství pro čistý vodík není první iniciativou podobného zaměření. Staví na svém předchůdci – společném podniku Fuel Cells and Hydrogen FCH JU, který fungoval v období 2014-2020. Partnerství za dobu svého fungování podpořilo 287 projektů v hodnotě 1 miliardy eur, převážně zaměřené na možnosti transportu, tepla a energie. Podpořeny byly také H2 valleys a průřezové činnosti, projekty na zefektivnění elektrolýzy, ukládání a distribuci vodíku. Vedle výzkumu byly také financovány vzdělávací a informační projekty s cílem přiblížit postup ve vodíkových technologiích společnosti. Příkladem je hlavně obrovský pokrok v elektrolýze vodíku, ten by mohl v budoucnu dekarbonizovat těžkou nákladní dopravu. O dosavadním vývoji informuje stránka <https://www.fchobservatory.eu/>

Zoé Buyle-Bodin dále představila partnerství European Hydrogen Valleys, který shromažďuje nejen ČR, ale také jednotlivé regiony, které mezi sebou mohou sdílet dobrou praxi. Strategie celého projektu je zachycena v cestovní mapě dostupné na stránkách Hydrogen Valleys. V rámci tohoto partnerství inteligentní specializace (S3) je spolupráce koordinována mezi 4 regiony ve Francii, Španělsku a Nizozemí spolu s 56 regionálními členy z 13 evropských zemí. Členství v partnerství umožňuje čerpat informace z již zaběhnutých a ukončených projektů a předávat dobrou praxi směrem k regionům, které s vodíkovou technologií začínají. Za tímto účelem vznikla také Hydrogen Valley Information Platform, která prezentuje úspěšné projekty založené na vodíkových technologiích – v současnosti je do této platformy zapojeno 35 Hydrogen Valleys nejen z Evropy.

V rámci debaty po prezentacích zdůraznila Mirela Atanasiu pokrok v RIA aktivitách, které se netýkají pouze samotné elektrolýzy vodíku, ale také instalace a znovuvyužití plynovodů.

Také byla zmíněna potřeba začít se poohlížet po technologiích spojených s tekutým vodíkem, jeho ukládání a možnostech distribuce, doposud valná většina vodíkového řetězce pracuje totiž se stlačeným vodíkem. V budoucnu, kdy bude třeba transportovat velké množství ať už stlačeného či

PODPOŘENO
PROJEKTEM
MŠMT MS2102

tekutého vodíku, bude tak potřeba činit za pomoci čpavku. Doposud jsou v tomto ohledu překážky v dehydrogenaci a purifikaci.

Nové programy a regulace s tématem vodíku se stávají více atraktivní. Doposud bylo Partnerství pro čistý vodík a jeho předchůdce jedinými iniciativami v této oblasti. Zde byla v rámci debaty zdůrazněna potřeba participace na straně regionů a samotných států v kooperaci s vodíkovými iniciativami, protože koncepty Hydrogen Valleys prozatím vycházejí pouze z prezentovaného partnerství. Příklady synergií v rámci programů EU v Q&A níže.

V rámci partnerství bude nově vypsáno 40 témat s dotací 300 milionů eur, postupné uzávěrky pro jednotlivé projekty jsou zatím očekávány na konci května a září. Konkrétně budou jednotlivá témata spolu s doporučením, jak se přihlásit a správně postupovat v jednotlivých výzvách představena na [infodnu 15. března 2022](#).

Více informací je k dispozici na stránkách partnerství: www.clean-hydrogen.europa.eu

V Q&A byly podány následující dotazy:

Q: Jak je to s financováním Hydrogen Valleys z IPCEI a CHP?

A: Financování z IPCEI pochází z národních fondů, kdežto CHP je financováno z programu Horizont Evropa. Při podnikání jakýchkoliv kroků v regionech, kde jsou projekty s různým financováním, musíme být opatrní a dívat se hlavně na komplementaritu projektů. CHP pouze pozoruje projekty IPCEI aby sledovali komplementaritu.

Q: Podle mapy Hydrogen Valleys je většina projektů situována v západní Evropě. Jsou nějaké plány jak více zapojit i střední a východní Evropu?

A: O tomto problému víme a snažíme se na něm pracovat. Středoevropské a východoevropské státy již v roce 2014 a 2015 podepisovaly memoranda o porozumění a 6 z 11 projektů podporovaných v rámci PDA (asistence s vývojem projektu) bylo z doposud ze střední nebo východní Evropy. Mluvíme zde ovšem o asistenci s vývojem projektu, nemluvíme o Hydrogen Valleys. Očekáváme, že se v budoucnu tyto projekty přihlásí i do Hydrogen Valleys a rádi tam tyto projekty uvidíme, otázka je, zda-li jsou projekty připraveny. V současnosti probíhá druhá vlna PDA, do které jsou opět přihlášeny kohezní země. Jak již bylo řečeno, ten geografický rozdíl vidíme, v současnosti je v partnerském projektu Hydrogen Valleys ze středu a východu Evropy jen Česko a Bulharsko.

Q: Jak je to se synergiemi v rámci dalších evropských programů? V nedávné době jsme mohli vidět přepsání výzev reorganizaci na poli podpory výroby čipů. Může se něco podobného stát s vodíkem?

A: Například k iniciativě JIVE2, (Joint Initiative for hydrogen Vehicles across Europe) zaměřené na výrobu autobusů na vodíkové palivové články, se připojil komplementární [projekt MEHRLIN](#) (financovaný z Nástroje pro propojení Evropy) a pomohl s výstavbou infrastruktury dobíjecích stanic. V současnosti je připravován podobný projekt, tentokrát zaměřený na nákladní auta, ve kterém pravděpodobně uvidíme podobnou synergii.

Q: Bart Biebuyck zmiňoval výzvy pro východní Evropu, je tomu tak? Budou otevřeny tento rok?

V blízké době budou zveřejněny dvě výzvy týkající se Hydrogen Valleys. Samozřejmě východoevropské a středoevropské země jsou vítány. Projekty jsou ovšem velice technicky náročné.

